

عنوان مقاله:

ابهام، تنوع و پرورش استعاره در غزل بیدل

محل انتشار:

فصلنامه ادبیات عرفانی و اسطوره‌شناسی، دوره 3، شماره 8 (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

محمد رضا اکرمی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا

خلاصه مقاله:

آنچه در این نوشتار به آن پرداخته می‌شود، ابهام، تنوع و پرورش استعاره در غزل بیدل است. بیدل با نگاهی استعاری به پدیده‌های جهان، نام‌های قراردادی را با معادل‌هایی استعاری مبادله می‌کند تا راهی به ماهیت اشیا بگشاید. در نتیجه، با تنوع و فراوانی استعاره‌های دیرپاب، جهانی خیالی و سوربالیستی رقم می‌خورد که درک شعر وی را دشوار می‌سازد. این شاعر بزرگ در کنار استعاره‌های نو و شگفت، و ابهامی که آگاهانه آفریده، از جادوی انسجام در اندیشه و اجزای غزل غافل نمانده است. وی می‌داند که شعر مبهم اگر دارای انسجام و وحدتی سازمند باشد - حتی بدون درک شدن - موجب لذت هنری خواننده می‌گردد و در ناخودآگاه وی تاثیر می‌گذارد. بنابراین، او اغلب با حمایت‌های آشکار و پنهان از استعاره‌های بعید در مسیر غزل (در بیت، ابیات همجوار و کل غزل)، توانمندی خود را در ایجاد شعر مبهم، اما منسجم به ظهور می‌رساند. نگارنده این حمایت‌ها را پرورش استعاره نامیده و با ذکر نمونه‌هایی، شگردهای گوناگون شاعر را در غزل او نشان داده است.

کلمات کلیدی:

بیدل، استعاره، ابهام، پرورش استعاره، اشک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/852976>

